

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 11 december 2020
(OR. en)

13893/20

ENER 487
RECH 512
IND 264
CLIMA 341

LÄGESRAPPORT

från:	Rådets generalsekretariat
av den:	11 december 2020
till:	Delegationerna
Föreg. dok. nr:	13699/20
Ärende:	Rådets slutsatser om främjande av europeiskt samarbete inom havsbaserad och annan förnybar energi

För delegationerna bifogas rådets slutsatser om främjande av europeiskt samarbete inom havsbaserad och annan förnybar energi, som godkändes genom skriftligt förfarande av Europeiska unionens råd den 11 december 2020.

Rådets slutsatser om

främjande av europeiskt samarbete inom havsbaserad och annan förnybar energi

EUROPEISKA UNIONENS RÅD,

1 SOM ERINRAR OM

- 1.1. att Europeiska rådet i sina slutsatser av den 12 december 2019 (EUCO 29/19) ställde sig bakom målet att i överensstämmelse med målen i Parisavtalet uppnå ett klimatneutralt EU senast 2050,
- 1.2. att energirådet i sina slutsatser om framtiden för energisystemen av den 25 juni 2019 (10592/19) fastställde dels att ökad användning av förnybara energikällor och deras integrering i näten samt utvecklingen av gränsöverskridande elsammanlänknings är centrala inslag i det framtida energisystemet, dels att havsbaserade elnät och elknutpunkter är en av prioriteringarna för energiinfrastrukturen,
- 1.3. att energirådet i sina slutsatser om svaret på covid-19-pandemin inom EU:s energisektor – vägen till återhämtning – av den 25 juni 2020 (dok. 9133/20) noterade att det kommer att krävas investeringar i energisektorn, särskilt inom förnybar energi, elektrifiering och gränsöverskridande sammanlänknings, och framhöll att en strategi för förnybar energi till havs skulle kunna stimulera investeringar i sektorn,
- 1.4. att förordning (EU) 2018/1999 av den 11 december 2018 om styrningen av energiunionen och av klimatåtgärder och direktiv (EU) 2018/2001 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor uppmuntrar medlemsstaterna att överväga att frivilligt öppna sina stödsystem för gränsöverskridande deltagande på grundval av samarbetsavtal som komplement till sina nationella insatser,

- 1.5. att det i kommissionens meddelande *En ren jord åt alla – En europeisk strategisk långsiktig vision för en stark, modern, konkurrenskraftig och klimatneutral ekonomi* (COM(2018) 773) och särskilt i djupanalysen till stöd för meddelandet anges att det finns en betydande potential i hela EU för att öka kapaciteten för havsbaserad vindkraft med 240 till 450 GW senast 2050 tillsammans med annan teknik för förnybar energi i syfte att uppnå målet om klimatneutralitet,
- 1.6. att det i kommissionens meddelande *Den europeiska gröna given* (COM(2019) 640) anges att förnybara energikällor kommer att ha en central roll för Europas omställning till ren energi och att en ökad produktion av havsbaserad förnybar energi kommer att vara en viktig åtgärd i detta hänseende med utgångspunkt i regionalt samarbete mellan medlemsstaterna, samt uppmärksammas hur man kan ta vara på potentialen i havsbaserad förnybar energi, inbegripet flytande vind- och solenergi, vågenergi och tidvattenenergi, särskilt genom en mer hållbar förvaltning av EU:s havsområde,
- 1.7. att det i kommissionens meddelande *Höjning av Europas klimatambition för 2030* (COM(2020) 562) framhålls att energi spelar en avgörande roll för genomförandet av den europeiska gröna given och för att uppnå klimatneutralitet senast 2050, och att förnybara energikällor kommer att behöva användas i större skala för att bidra till den högre klimatambitionen och för att främja unionens industriella ledarposition inom förnybar teknik,
- 1.8. att man i kommissionens meddelande *Kraft till en klimatneutral ekonomi: En EU-strategi för integrering av energisystemet* (COM(2020) 299) erkänner den betydelse som förnybara energikällor, bland annat havsbaserad vindkraft, har för ökad elektrifiering och anger att strategin för havsbaserad förnybar energi och lagstiftnings- och finansieringsrelaterade uppföljningsåtgärder kommer att säkerställa kostnadseffektiv planering och utbyggnad av havsbaserad förnybar energi och stärka EU:s industriella ledarposition inom tekniken för havsbaserad förnybar energi,
- 1.9. att kommissionen i sitt meddelande *En EU-strategi för utnyttja potentialen i havsbaserad förnybar energi för en klimatneutral framtid* (COM(2020) 741) gör bedömningen att det kommer att krävas en installerad kapacitet på 300 GW havsbaserad vindkraft och 40 GW havsenergi senast 2050 för att man ska kunna bygga ett integrerat, grönare och klimatneutralt energisystem till 2050, och dessutom framhåller potentialen hos annan teknik för havsbaserad förnybar energi som befinner sig i olika mognadsskeden,

- 1.10. att ansökningsomgången för den europeiska gröna given inom Horisont 2020 i september 2020 kommer att stödja pilottillämpningar och demonstrationsprojekt för havsbaserad förnybar energi, bland annat havsenergi, (flytande) havsbaserad vindkraft och havsbaserad solenergi,
- 1.11. arbetet i fråga om regionalt samarbete om förnybar energi, särskilt havsbaserad förnybar energi, och förstärkningen av elnätet inom ramen för
- Energisamarbete för Nordsjön, som det hänvisas till i det gemensamma uttalandet av den 6 juli 2020 om ramen för Energisamarbete för Nordsjön,
 - den baltiska energimarknadens sammanlänkingsplan, som det bland annat hänvisas till i den gemensamma avsiktsförklaringen om havsbaserad vindkraft i Östersjön av den 30 september 2020¹,
 - högnivågruppen för sammanlänkningar i sydvästra Europa och
 - högnivågruppen för sammankoppling av gasnäten i Central- och Sydösteuropa,
- 1.12. ”samförståndsavtalet från Split” från juni 2020, som fastställer målet om att upprätta en långsiktig ram för samarbete för att främja öars energiomställning och minskning av koldioxidutsläpp, med full respekt för de enskilda öarnas särdrag,
- 1.13. att rådet i dessa slutsatser fokuserar på havsenergi och annan förnybar energi som en av hörnstenarna för att minska koldioxidutsläppen i ett bredare perspektiv, samtidigt som man erkänner att det även krävs andra insatser för att minska dem,

¹ https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/signature_version_baltic_sea_offshore_wind.pdf

2 SOM BETONAR

- 2.1 att användningen av all teknik för förnybar energi spelar en oundgänglig roll för uppnåendet av EU:s energi- och klimatmål och i hög grad bidrar till uppnåendet av ett klimatneutralt EU senast 2050,
- 2.2. att havsbaserad förnybar energi, inbegripet havsbaserad vindkraft och solenergi med förankrade eller flytande fundament, energi från vågor, havsströmmar och tidvatten, temperatur- och saltgradientenergi, energi från uppvärmning och kylning av havsvatten, geotermisk energi, energi från marin biomassa (alger) samt den potentiella omvandlingen av befintliga olje- och gasplattformar till plattformar för förnybar energi, kan bidra till utnyttjandet av den potential för förnybar energi som finns i alla europeiska hav och oceaner med hjälp av en alleuropeisk försörjningskedja; havsbaserad vindkraft med förankrade fundament är en teknik för grunda vatten som håller på att bli etablerad i vissa medlemsstater, medan havsbaserad vindkraft med flytande fundament är en lovande ny teknik för förnybar energi i områden med djupare havsbottnar; all denna teknik bidrar till att skapa affärsmöjligheter för europeiska industrier,
- 2.3. att ökat regionalt samarbete och gränsöverskridande projekt mellan medlemsstaterna utöver nationell utbyggnad av förnybar energi kan bidra till att ytterligare integrera den inre energimarknaden och ytterligare förbättra utbyggnaden av förnybar energi och förbättrad infrastruktur för elektrisk överföring i hela EU; om utmaningarna och hindren för ett sådant samarbete övervinns, kan det dessutom ge nettofördelar, särskilt för de deltagande medlemsstaterna, genom att målen för förnybar energi på nationell nivå och unionsnivå uppnås på ett kostnadseffektivt sätt,
- 2.4. att ett sådant samarbete kan uppnås genom olika former av frivilligt gränsöverskridande öppnande av nationella stödsystem för förnybar energi, till exempel gemensamma anbudsförfaranden och gemensamma stödsystem, även för kustlösa stater; gränsöverskridande projekt kan främjas genom unionens nya finansieringsmekanism för förnybar energi i enlighet med bestämmelserna i förordningen om styrning,

- 2.5. att gränsöverskridande samarbete, inbegripet gemensamma projekt och hybridprojekt, är ett frivilligt alternativ utöver den nationella utbyggnad av förnybar energi som görs för att uppnå EU:s 2030-mål för utbyggnad av förnybar energi och minskning av växthusgasutsläpp, i enlighet med de integrerade nationella energi- och klimatplanerna, och är nödvändigt för en reviderad ambitionsnivå för 2030; de planerade nationella stödbeloppen kan ökas ytterligare genom tilldelning av medel från faciliteten för återhämtning och resiliens,
- 2.6. att snabbare utbyggnad av förnybara energikällor, ökade investeringar i forskning och innovation (FoI) och uppskalning av värdekedjan både nationellt och regionalt kan bidra till att skapa en stark och konkurrenskraftig europeisk hemmamarknad för ny teknik för havsbaserad förnybar energi, vilket skulle kunna hjälpa Europa att expandera och behålla sitt globala ledarskap inom denna teknik i industriell skala,
- 2.7. att gränsöverskridande samarbete om havsbaserad förnybar energi kan spela en viktig roll när det gäller dessa områden; särskilt projekt som finansieras av mer än en medlemsstat och projekt som är kopplade till mer än en medlemsstat (gemensamma projekt och hybridprojekt) skulle kunna frigöra potentialen för storskalig utbyggnad av förnybar energi och stordriftsfördelar genom att minska systemkostnader och utrymmeskrav och underlätta marknadsintegration och nätintegration av havsbaserad förnybar energi samt elhandel,
- 2.8. att utbyggnaden av förnybar energi med hänsyn till principen om att sätta effektivitet främst kan spela en viktig roll för sektorsintegrationen, bland annat genom att underlätta integreringen av produktion av förnybar energi i energisystemet direkt via elnätet eller genom att bidra till produktion av förnybar vätgas, särskilt genom att utnyttja ytterligare platser för havsbaserad förnybar energi genom gränsöverskridande samarbete,
- 2.9. att användning av befintlig teknik och utveckling av innovativa lösningar för energilagring, inbegripet omvandling av förnybar el till vätgas, kan bidra till att ytterligare integrera havsenergi och annan förnybar energi i det europeiska energisystemet, bland annat genom att stödja nätstabilitet och nätflexibilitet och förbättra affärsnyttan för produktion av förnybar el,

- 2.10. att reformer som ökar investeringarna i produktionskapacitet för förnybar energi kommer att bidra till den ekonomiska återhämtningen från covid-19-pandemin genom att främja innovation, europeiska värdekedjor, industriell tillväxt, utveckling av en grön ekonomi och sysselsättning i hela unionen samt konkurrenskraften hos EU:s industrier; regionalt samarbete mellan medlemsstaterna kommer att vara en viktig faktor för att säkerställa att dessa fördelar får en stor spridning,
- 2.11 att den europeiska gröna given och klimatmålsplanen erbjuder en unik möjlighet till en integrerad strategi för åtgärder och styrmedel, inbegripet nationell utbyggnad av förnybar energi och ökat regionalt samarbete mellan medlemsstaterna och mellan regioner om förnybar energi, ett lämpligt regelverk och regler för statligt stöd, tillräckligt ekonomiskt stöd, industri- och tillväxtaspekter, social sammanhållning och sysselsättning samt forskning och innovation,
- 2.12. att det internationella samarbetet spelar en allt större roll för utbyggnaden av havsbaserad förnybar energi och bland annat kan underlättas av Internationella energioorganet (IEA), som tillhandahåller djupanalyser av den tekniska potentialen och de ekonomiska möjligheterna, och Internationella byrån för förnybar energi (Irena) och dess samarbetsram för havsbaserade förnybara energikällor genom att sammanföra länder för att identifiera områden för internationellt samarbete och påskynda användningen av havsbaserad förnybar energi,

3. SOM MOT BAKGRUND AV DE GEOGRAFISKA SKILLNADERNA I UNIONEN OCH DEN FÖRNYBARA ENERGINS TEKNISKA MOGNADSGRAD INSER

- 3.1. att kostnaderna för utbyggnad av förnybar energi, särskilt på mindre mogna marknader och för mindre mogen teknik (inbegripet havsbaserad teknik såsom flytande vindkraft och flytande solceller samt havsbaserad vindkraft under arktiska förhållanden) och den nödvändiga tillhörande tekniken måste minskas ytterligare,
- 3.2. att stöd till FoI och demonstration för EU:s mindre mogna teknik för havsbaserad förnybar energi, liksom utveckling av försörjningskedjan, är avgörande för att man ska kunna förbättra deras konkurrenskraft och förmåga att driva global innovation,

- 3.3. att det är en utmaning att uppnå en balans mellan utbyggnaden av teknik för havsbaserad förnybar energi och andra mål i havsområdet, och att koncept med multianvändning för olika mål och gemensam användning av olika typer av teknik kan bidra till att hantera kompromisser i fråga om plats och skapa miljöfördelar,
- 3.4. att en storskalig utbyggnad av den havsbaserade förnybara energin, särskilt havsbaserad vindkraft, förutsätter nätutveckling till havs och på land, och för detta krävs en särskilt hög acceptans hos allmänheten och politiskt stöd från medlemsstaternas sida, samtidigt som man erkänner de avgörande insatser som systemansvariga för överföringssystem gör i detta avseende; för en säker och trygg nätdrift krävs dessutom tillräcklig balanskapacitet, t.ex. genom lösningar för efterfrågefleksibilitet eller lagring,
- 3.5. att många kustsamhällen och öar står inför utmaningar i kampen mot klimatförändringar när det gäller deras stora potential för förnybar energi, deras miljömässiga och socioekonomiska särdrag, såsom marin biologisk mångfald och havs- och kustturism, och öarnas och kustsamhällenas roll i arbetet med att genomföra pilotprojekt för mindre mogen havsbaserad förnybar energi; öar och kustsamhällen har en särskild roll när det gäller att gå i spetsen för att minska koldioxidutsläppen genom att de blir laboratorier för pilotprojekt för olika typer av teknik för havsbaserad förnybar energi i syfte att öka diversifieringen av förnybara energikällor och förnybar teknik och samtidigt bidra till försörjningstryggheten i isolerade system,

4. SOM MED AVSEENDE PÅ GRÄNSÖVERSKRIDANDE SAMARBETE NOTERAR

- 4.1. att det finns betydande hinder och utmaningar för gränsöverskridande samarbetsprojekt för förnybar energi, som inte kan övervinnas genom bilaterala och multilaterala mellanstatliga avtal mellan medlemsstaterna om specifika projekt,
- 4.2. att hinder och utmaningar för gränsöverskridande projekt för förnybar energi bland annat omfattar
- högre transaktionskostnader på grund av betydande insatser och osäkerhet i den politiska, tekniska och rättsliga samordningen, även vad gäller de första projekten,

- en utmaning att säkerställa en balanserad fördelning av kostnader och nytta mellan de deltagande medlemsstaterna,
- begränsad finansiering på nationell nivå och i synnerhet på unionsnivå för att täcka finansieringsluckor i nationella och gränsöverskridande projekt; när det gäller gränsöverskridande projekt, särskilt för att fylla de ytterligare finansieringsluckor som bland annat kan uppstå till följd av en potentiellt obalanserad fördelning av kostnader och nytta,
- med avseende på den kategorisering av gränsöverskridande överföringsledningar inom hybridprojekt för havsbaserad energi (som kombinerar produktion, överföring och handel) som sammanlänkningar enligt EU:s regler för elmarknaden, utmaningen att förhindra betydande inskränkningar av el från havsbaserad produktion av förnybar energi inom sådana hybridprojekt och att säkerställa en effektiv nät- och marknadsintegration samtidigt som en rättvis fördelning av kostnader och nytta säkerställs,
- bristande anpassning av tekniska standarder (t.ex. för ljussignaler och markeringar på vindturbiner eller driftskompatibilitet och spänningsnivåer för transmissionsutrustning),
- andra utmaningar orsakade av försvarsrelaterad verksamhet och annan användning av havsområdet,

4.3. att anpassningen mellan fysisk planering i kust- och havsområden och planering och samordning av havsbaserade nät mellan medlemsstaterna skulle kunna förbättras för att möjliggöra en effektiv användning av havsområdet och underlätta införandet av nationella och gränsöverskridande projekt för havsbaserad förnybar energi,

4.4. att planeringen av havsbaserade nät ofta inte är tillräckligt sammankopplad med landbaserade nätanslutningar och förstärkningar av inhemska nät,

5. SOM BEAKTAR

5.1. medlemsstaternas frihet att fastställa sin energimix i enlighet med artikel 194 i EUF-fördraget, de nationella befogenheterna vad gäller utvecklingen av de nationella elnäten, inklusive sammanlänkningar, och det nationella ansvaret för efterlevnad och tillsyn av elmarknadsregler på medlemsstaternas territorium,

- 5.2. medlemsstaternas rätt att utforma sina nationella stödsystem för el från förnybara energikällor i enlighet med artikel 4 i direktiv (EU) 2018/2001 och utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i EUF-fördraget, och deras rätt att besluta i vilken utsträckning de stöder el från förnybara energikällor som produceras i en annan medlemsstat i enlighet med artikel 5 i direktiv (EU) 2018/2001,

6. FASTSTÄLLER VAD GÄLLER DET EUROPEISKA SAMARBETET FÖR FÖRNYBAR ENERGI I ALLMÄNHET BEHOVET AV

- 6.1. ytterligare integrering av den inre energimarknaden, även i syfte att bidra till EU:s klimat- och energimål, inbegripet genom intern och gränsöverskridande infrastrukturutveckling och förbättrad sammanlänkning mellan medlemsstaterna, bland annat genom politiken för transeuropeiska energinät, projekt av gemensamt intresse och genomförandet av relevant EU-lagstiftning, i syfte att stödja integreringen av ökande volymer av förnybar energi på den europeiska elmarknaden och underlätta gränsöverskridande handel och samarbete,
- 6.2. en minskning av transaktionskostnaderna för ingående av bilaterala och multilaterala mellanstatliga avtal mellan medlemsstaterna om gränsöverskridande projekt för förnybar energi genom tillhandahållandet av en rad alternativ för relevanta samarbetsmodeller med avseende på frivilligt öppnande av nationella stödsystem, inbegripet möjligheten att inrätta ett gemensamt stödsystem samt en modell som omfattar centrala inslag i sådana avtal, i syfte att stödja medlemsstaterna, inbegripet kustlösa stater, i samarbetsprocessen,
- 6.3. samordning mellan kostnads-nyttoanalyser och gränsöverskridande kostnadsfördelning för gränsöverskridande projekt för förnybar energi, inbegripet gemensamma projekt och hybridprojekt för havsbaserad förnybar energi, i syfte att beakta alla relevanta kostnader och fördelar; dessa kan bl.a. innefatta vinster från de målsatta mängderna förnybar energi och kostnaderna för stöd till förnybar energi, nätanslutning/nätsammanlänkning, nätförstärkning och nätintegrering,

- 6.4. en förbättrad och effektivare användning av befintliga unionsmedel för att underlätta genomförandet av gränsöverskridande projekt för förnybar energi och nationell utbyggnad av förnybar energi genom viktiga unionsinstrument, såsom unionens nya finansieringsmekanism för förnybar energi, andra unionsinstrument, såsom InvestEU och Europeiska investeringsbankens finansieringsplaner för innovativa projekt samt Fonden för ett sammanlänkat Europa (FSE) 2021–2027, som är inriktad på gränsöverskridande projekt för förnybar energi och dess nya budgetpost; i synnerhet är det viktigt med snabb operabilitet och tillräcklig likviditet, från befintliga källor, när det gäller den möjliggörande funktionen i unionens finansieringsmekanism för förnybar energi för att stödja projekt för förnybar energi och stärka det regionala samarbetet genom att täcka finansieringsluckor i gemensamma projekt som bland annat uppstår till följd av en obalanserad fördelning av kostnader och nytta mellan medlemsstaterna,
- 6.5. en reviderad ram för statligt stöd till förnybar energi som är förenlig med direktiven och förordningarna i paketet om ren energi och den europeiska gröna given och som underlättar uppnåendet av klimat- och energimålen för 2030 mot bakgrund av EU:s klimatområdeplan och målet om ett klimatneutralt EU senast 2050 och därmed stöder utbyggnaden av förnybar energi, säkerställer investerarnas säkerhet och allmänhetens acceptans av nödvändigt stöd och gör det möjligt att främja FoI och storskalig demonstration av ny och innovativ teknik,
- 6.6. investeringar i FoI på unionsnivå och nationell nivå, baserat på en EU-omfattande FoI-agenda som tagits fram i den strategiska EU-planen för energiteknik (SET-planen) som ska uppdateras för att återspegla ambitionsnivån i den europeiska gröna given och den förnybara energins roll i den, genom ansökningsomgången för den gröna given inom Horisont 2020 och de kommande arbetsprogrammen för Horisont Europa för 2021 och 2022,
- 6.7 stöd till processen för minskade koldioxidutsläpp i missgynnade, isolerade eller insulära och perifera elsystem, t.ex. öar eller yttersta randområden, inbegripet isolerade kustområden, som kommer att gynnas av införandet av olika typer av havsbaserad teknik genom utformning av ett riktat stöd som tar hänsyn till deras specifika situation,

7. FASTSTÄLLER VAD GÄLLER PROJEKT FÖR HAVSBASERAD FÖRNYBAR ENERGI BEHOVET AV

- 7.1. en övergripande strategi som möjliggör att nationell och gränsöverskridande utbyggnad av projekt för havsbaserad förnybar energi och värdekedjor för havsbaserad teknik bidrar till en långsiktig vision som harmoniserar tekniska, socioekonomiska och miljömässiga faktorer med unionens klimatambitioner, särskilt genom instrument som stöder all havsbaserad förnybar energi och täcker unionens olika geografiska områden, inbegripet alla havsregioner,
- 7.2. att bygga vidare på befintliga forum och undersöka olika alternativ för en förbättrad samordning mellan medlemsstaterna när det gäller fysisk planering i olika europeiska kust- och havsområden och relevanta Atlantområden i syfte att möjliggöra en effektiv och hållbar användning av havsområdet, utan att det påverkar det nationella ansvaret; en holistisk och övergripande strategi för användning och förvaltning av havsområdet, som beaktar nationella planer för fysisk planering i kust- och havsområden och uppmuntrar olika alternativ för multianvändning, särskilt för att säkerställa miljöskyddet av det marina ekosystemet och allmänhetens acceptans, och för att underlätta samexistens mellan olika användningsområden för havsområdet i syfte att säkerställa överensstämmelse med annan relevant unionspolitik, t.ex. EU:s strategi för biologisk mångfald för 2030 och den gemensamma fiskeripolitiken,
- 7.3. att intensifiera forskningen i syfte att öka kunskaperna om den marina miljön och fåglars migrationsmönster och förbättra samarbetet mellan medlemsstaterna i dessa frågor genom utbyte av data, bästa praxis och erfarenheter,
- 7.4. att undersöka olika alternativ för en bättre samordning mellan fysisk planering i kust- och havsområden och planering av havsbaserade nät på europeisk, regional och nationell nivå, inbegripet landanslutning av havsbaserad förnybar energi, utan att det påverkar nationella skyldigheter och rättigheter, i syfte att underlätta en storskalig utbyggnad av förnybar energi i hela unionen,

- 7.5. integrerad nationell planering av havs- och landbaserade nät samt bättre samordning mellan medlemsstaterna, särskilt i fråga om den långsiktiga planering av havsbaserade nät, och, vid behov efter godkännande av den berörda medlemsstaten, inbegripet förstärkningar av inhemska nät, vilka är avgörande för en kostnadseffektiv utbyggnad av havsbaserad förnybar energi, med beaktande av medlemsstaternas olika omständigheter; i detta sammanhang behövs också förbättrad regional samordning för planeringen av infrastruktur för olika energibärare i syfte att underlätta transporten av förnybar vätgas från havsbaserade källor till förnybar el,
- 7.6. en grundligare förståelse och en djupare analys av utmaningarna när det gäller överföringsledningar inom hybridprojekt i allmänhet, och i synnerhet när det gäller de många konsekvenserna av en kategorisering av dessa gränsöverskridande överföringsledningar som sammanlänkningar enligt EU:s nuvarande regler för elmarknaden och av möjliga koncept för marknadsarrangemang,
- 7.7. att på denna grundval hitta en lösning för elmarknadsarrangemang på unionsnivå som möjliggör ett snabbt genomförande av gemensamma projekt och hybridprojekt för havsbaserad energi och som säkerställer ett effektivt utnyttjande av nät- och marknadsresurser och en effektiv nät- och marknadsintegration av havsbaserad förnybar el; i detta sammanhang måste man också ta itu med fördelningseffekter vad avser kostnader och fördelar för marknadsaktörer och medlemsstater, återverkningar på nationella stödsystem för förnybar energi samt rättslig osäkerhet, så att man möjliggör effektiva investeringar i havsbaserad förnybar energi; alla lösningar bör säkerställa en säker och kostnadseffektiv drift av elsystemet,
- 7.8. förbättrad FoI i unionen och samordning av FOI mellan medlemsstaterna för havsbaserad förnybar energi, bland annat mindre mogen teknik, t.ex. flytande havsbaserad vindkraft, samt havsbaserad vindkraft under arktiska förhållanden, flytande solenergi samt energi från vågor, havsströmmar och tidvatten, i syfte att minska teknikens kostnader och stödja dess införande, samt demonstration av viktig nätteknik som behövs för ett integrerat system för havsbaserad förnybar energi,

- 7.9. att undersöka möjligheterna till bättre anpassning mellan de tekniska standarderna och specifikationerna för komponenter som ingår i havsbaserad produktion och överföring (förankrad eller flytande) av vindenergi för att underlätta utbyggnaden av en utvidgad alleuropeisk försörjningskedja, varvid en sådan anpassning även i den mån det är möjligt kan inbegripa komponenter av annan havsenergiteknik, nämligen för tidvattenenergi och vågenergi, vilket skulle bidra till en minskning av kostnaderna i dessa sektorer,
- 8. VÄLKOMNAR KOMMISSIONENS STRATEGI FÖR HAVSBASERAD FÖRNYBAR ENERGI** som en viktig utgångspunkt för diskussionerna med medlemsstaterna samt det fortsatta arbetet på unionsnivå för att man ska kunna ta vara på den tekniska och fysiska potentialen i havsbaserad förnybar energi, något som kommer att vara avgörande för att man ska kunna uppnå Europas energi- och klimatmål för 2030 och bli klimatneutrala senast 2050,
- 9. UPPMANAR KOMMISSIONEN** att säkerställa en snabb uppföljning av dessa slutsatser samt EU:s strategi för havsbaserad förnybar energi med tanke på de ytterligare insatser som krävs för att uppnå klimatneutralitetsmålet genom att i nära samarbete med medlemsstaterna utarbeta ett förslag till ett stödjande ramverk på unionsnivå för gränsöverskridande projekt och andra relevanta nationella projekt för förnybar energi som tillgodoser de behov som identifierats i punkterna 6 och 7, bland annat
- 9.1. vägledning om ingående av bilaterala och multilaterala mellanstatliga avtal mellan medlemsstaterna om gränsöverskridande projekt för förnybar energi, inbegripet en modell för sådana avtal, vägledning för relevanta samarbetsmodeller för frivilligt öppnande av nationella stödsystem, inbegripet gemensamma anbudsförfaranden och gemensamma stödsystem, och vägledning om kostnads-nyttoanalyser och gränsöverskridande kostnadsfördelning och samordning av dessa vad gäller gränsöverskridande projekt,
- 9.2. en översikt över relevanta EU-finansieringsinstrument tillsammans med ett förslag till förbättrad och mer effektiv användning av befintliga unionsmedel genom centrala unionsinstrument i syfte att underlätta genomförandet av gränsöverskridande och nationella projekt för förnybar energi genom att operationalisera finansieringen av relevanta instrument på unionsnivå, särskilt den möjliggörande funktionen i unionens finansieringsmekanism för förnybar energi, med utgångspunkt i den europeiska återhämtningsplanen,

- 9.3. vägledning om hur samordningen mellan medlemsstaterna kan förbättras och stärkas vid fysisk planering i kust- och havsområden och planering av havsbaserade nät, och även om utveckling av landbaserade nät och anslutning av havsbaserad förnybar energi, samt om tekniska standarder,
- 9.4. när det gäller hybridprojekt för havsbaserad energi, en grundligare och mer djupgående analys av de konsekvenser och koncept som tas upp i punkt 7.6, som bl.a. ska ingå i en konsekvensbedömning för endast relevanta bestämmelser i EU-lagstiftningen, och av hur endast dessa bestämmelser kan anpassas för sådana hybridprojekt, inom en stabil rättslig investeringsram, och då säkerställa såväl den inre marknadens funktionssätt som villkoren för elproduktion och elintegration i syfte att underlätta de investeringar som krävs för uppnå EU:s klimat- och energimål; en bedömning av hur ett snabbt genomförande av hybridprojekt och tillräcklig flexibilitet för testning av olika och innovativa alternativ skulle kunna underlättas under tiden och ett förslag, baserat på denna analys och på erfarenheterna av hybridprojekt, till långsiktig lösning i linje med de faktorer som beskrivs i punkt 7.7,
- 9.5. stöd till FoI vad gäller produktion av förnybar energi och nätteknik samt teknik för nätintegrering, inbegripet lagring, i arbetsprogrammen för Horisont Europa för 2021 och 2022, inbegripet skräddarsydda ansökningsomgångar som beaktar samtliga medlemsstaters tekniska och geografiska särdrag, och intensifierad vetenskaplig forskning om den kumulativa inverkan på den marina miljön och på fåglars migrationsmönster, *circularity by design* och en uppdatering av SET-planen för att återspegla betydelsen av förnybar energi, särskilt havsbaserad, för att underlätta ett ökat samarbete och utbyte mellan medlemsstaterna i dessa frågor.
- 9.6 underlättande av inrättandet av ett europeiskt forum för havsbaserad förnybar energi där medlemsstaterna, tillsynsmyndigheter och berörda aktörer kommer att samlas i syfte att främja regionalt samarbete och utbytet av bästa praxis i fråga om havsbaserad förnybar energi.